

V 21: Hradiště

celkem 7–10 km

v návaznosti na vycházku V 1

Západním směrem od Písku nad řekou Otavou je lesem porostlý vrch Hradiště (476 m) a na jeho jižním svahu dřívější obec, dnes část města stejného jména. Vrch je orientační bod, dobře viditelný ze všech stran. Autoklub Hradiště zde má motokárovou dráhu. Pod vrcholem jde v horizontále v délce asi 1800 m asfaltová silnička vhodná pro trénink na kolečkových lyžích a pro cyklisty.

Doprava

autem lze dojet na parkoviště U Smetáka

Máme možnost použít dvě trasy:

V 21 a) K restauraci U Smetáka použijeme návod podle vycházky **V 1**. Od restaurace máme možnost použít tři značky. Zelená a modrá pásová značka vede strmě nahoru.

Doporučujeme je použít v případě dobré tělesné zdatnosti. Pohodlnější, hezčí, ale delší cesta vede od restaurace podle červenobílého psaníčka. Jde údolím Otavy tzv. Heydukovou stezkou. Otava obtéká vrch Hradiště v délce 5 km v údolí až 70 m hlubokém.

Kaňon Otavy v délce asi 2 km od altánu až k ústí Čertovy strouhy, jak na našem, tak i na druhém břehu, sloužil jako vojenská střelnice pro 11. regiment v Písku. První a druhý cíl, tzv. „šajba“, byl základ altánu a malý kamenný val nad altánem. Střílet se mělo z protějšího břehu, kde byla stanoviště střelců, tzv. štony. Třetí „šajba“ byla u Čertovy strouhy. Je to hlinitý val, přes který se dnes prochází. Pro střelnici byla nutná prachárna. Za zákrutem řeky asi po více než 1 km jsou dnes k vidění základy prachárny postavené v 80. letech minulého století. Mezi altánem a prachárnou uvidíte pět malých nízkých kamenných valů a podobně mezi prachárnou a Čertovou struhou jsou čtyři. Poslední čtvrtý před šajbou je největší. Jsou to bývalá stanoviště střelců, tzv. „štony“. Je tedy záhadou, jak to bylo se střelbou přes řeku, jak se již léta traduje. Záhadou je i šikmý „šton“ na druhém břehu v blízkosti Čertovy strouhy.

Kolem řeky dojdeme až k místu zvaném Vápenice. Název napovídá, že se zde měl těžit vápenec. Celá cesta vede krásným romantickým údolím. Některé skály jsou označeny nepatrně malými barevnými značkami. Jsou to cvičné skály pro písecké horolezce a barevné značky označují výstupy podle stupně obtížnosti. Na Vápenici se setkáme s rozcestníkem a modrou značkou. Zde přejdeme na tuto značku a doleva mírným stoupáním dojdeme na okraj obce Hradiště. Když vyjdeme z lesa, máme krásný panoramatický výhled. Zleva lesní celek Hůrka nad Smrkovicemi a kostelík v Putimi. Vpravo Zlatý vrch nad Ražicemi. Celkem vpravo Hrad (667 m) také zvaný Skočický vrch, dále Knížecí kámen a Radovec (624 m). Při dobré viditelnosti uvidíme zprava doleva oblou horu Boubín (1362 m), Bobík a Libín (1096 m). Cestu si můžeme zkrátit tím, že z okraje obce dojdeme na autobusovou zastávku, ze které se vrátíme do Písku. Nebo můžeme pokračovat stále po modré značce, ze které můžeme odbočit k areálu s motokárovou dráhou. Půjdeme-li dále po modré značce, setkáme se před vstupem do lesa se zelenou značkou. Můžeme si vybrat – buď budeme dále pokračovat po modré značce a dojdeme k řece, k restauraci, nebo odbočíme vpravo nebo vlevo po zelené značce. Rozdíl je jen v tom, že půjdeme-li vlevo, dojdeme k altánu, od kterého odbočíme vpravo k restauraci U Smetáka.

Na Hradiště můžeme od altánu dojít také po neznačené cestě. První neznačenou cestou za altánem vlevo začneme stoupat. Dojdeme-li asi 150 m nad základy prachárny, spatříme vlevo kámen. Na kameni o rozměrech 110x70x62 cm byl původní nápis „F.I. a A. 1879“. Kámen zde byl položen při příležitosti oslav stříbrné svatby Františka Josefa I. a jeho manželky Alžběty. V té době však již císařský pár nežil v manželské shodě. V roce 1928 se objevil nový nápis, který je zde vidět „RSČ 1918–1928“. Po neznačené cestě tak dále dojdeme na okraj obce Hradiště.

VYCHÁZKA V 21: Hradiště

V 21 b) K výletu na Hradiště můžeme použít autobus MHD a dojet až na konečnou stanici. Od konečné zastávky u kaple půjdeme vpravo mezi domy (ulicí K Vápenici) a dále po chvíli vlevo dojdeme k modré značce. Odbočíme-li vlevo, dojdeme dolů k řece na Vápenici k rozcestníku s červeným psaníčkem. Po této značce vpravo kolem „štontů“ a „šajb“ a kolem prachárny dojdeme k altánu a restauraci „U Smetáka“, jak popisuje **V 21 a**. Odbočíme-li vpravo po modré značce, přijdeme k areálu s motokárovou dráhou a po zelené značce budeme pokračovat, jak popisuje **V 21 a**.

Popis míst

Hradiště – vrch Hradiště měl od pradávna velký význam jako ochranné a strážní stanoviště. K řece Otavě se svažuje strměji než na druhou stranu k Putimi. Hradišťský vrch svou výškou 476 m dominuje celému okolí od Písku k Putimi a podle jména je jistě charakterizováno jeho využití. Byl mocenským centrem okolních osad. Proto byly hledány zbytky opevnění. Marně, neboť kamenné valy byly v blízkosti města od středověku zdrojem stavebního materiálu. Teprve v letech 1923–1924 byly nalezeny zlomky pravěké keramiky a byl zjištěn původní průběh opevnění. Kamenný a hlíněný val, který je již značně narušený, obepíná vrchol v délce přes 600 m eliptického půdorysu. Na severozápadě se připojuje menší obdélníkové předhradí. Zajímavý byl objev skladů oblázků, připravený asi pro obranu Hradiště. Na cestě z Hradiště do Putimi, na poli zvaném Na dolinách, stála až do roku 1858 snad největší mohyla nejen na Písecku, ale i v Čechách. Při jejím odstraňování z pole se zjistilo, že jde o dvě mohyly vybudované koncem 5. století. V jedné z mohyl dlouhé přes 40 m, široké 20 m a vysoké kolem 2 m byla pohřbena podle hrobové výbavy žena vysokého společenského postavení. Dokládají to zlaté předměty. V mohyle byla nalezena bronzová konvice etruského původu se zobákovitou výlevkou. Ucho je napojeno k nádobě pomocí plastiky mýtické Sirény. Konvice je zdobena navíc dvěma páry plastik lvů. Hrdlo zdobí ryté rostlinné motivy. Z druhé konvice se dochovalo jen ucho. K oběma konvicím patří ještě dvě bronzové mísy, které patrně sloužily k mísení vína s vodou. Konvice je dnes uložena v Národním muzeu. V Prácheňském muzeu v Písku lze vidět jen fotografii. 27. listopadu 1997, při pracích na vodovodu v katastru obce Hradiště, pracovníci archeologie Prácheňského muzea objevili vedle pravěkých střepů zachovalý půdorys domu knovízské kultury. Podle půdorysu byl postaven pravděpodobně se sedlovou střechou a uprostřed domu bylo ohniště. V Hradišťském lese byla objevena sekera z mladší doby kamenné. Podloží Hradišťského vrchu, jako i skály na protějším břehu, patří geologicky k perlovým rudám. Místa jsou protkána žilami žul, převážně jednoslídých. Jen ojediněle se v perlových rudách vyskytuje čočka krystalického vápence. Zřídka se vyskytne v takovém rozsahu, aby stála za těžení. Tak tomu bylo na severním svahu Hradišťského vrchu, v místě zvaném Vlčí důl. V hrubozrnném šedém vápenci bylo naleziště i vzácných minerálů (např. titanu, spinelu i celistvých granátů). Starý název Vlčí důl připomíná doby, kdy u nás byli vlci chytáni do vykopaných jam. Drobné lomy na vápenec pokládali lidé za pasti na vlky a odtud i název. Podle nálezů zlomků nádob z 15. století se odhaduje těžba vápence v těchto místech v tomto období. Hradišťský vrch, podle obrázku z roku 1823, byl tehdy celý porostlý listnatým lesem.

Údolí Otavy – zvláště zde vidíme, jak si řeka Otava hloubila své koryto. Podobně je to k vidění i pod městem směrem severním. V místech, kde začínáme stoupat a opouštíme břeh řeky, sloužilo jako vojenská střelnice. Podle průvodce Pískem prof. Veselého z r. 1921 se nedoporučovaly procházky v těchto místech v době střelby. V současné době jsou skály využívány jako cvičné horolezecké stěny. Na skalách rostou teplomilné rostliny, ale i rostliny, které se šířily od jihu z hor, kterým se říká dealpini. Blíže opět v příloze **P 1** Otava.

Doporučujeme Vám doplnit si tuto vycházku návštěvou Prácheňského muzea.

